

Protokoll 5/2024

fört vid Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskotts
sammanträde onsdagen den 29 maj 2024 kl. 15:40-16:00,
Stora kollegiet

Ledamöter	Karin Wanngård (S) Ordförande Annika Friberg (M) Jan Jönsson (L) Alexander Ojanne (S) ersätter Anders Österberg (S) Maria-Elsa Salvo (S) ersätter Clara Lindblom (V) Arvid Vikman Rindevall (S) ersätter Åsa Lindhagen (MP) Jonas Nilsson (M) ersätter Christofer Fjellner (M)
Ersättare	Jonas Naddebo (C)
Övriga närvarande	Susanne Tiderman Tjänsteman Fredrik Jurdell Stadsdirektör Martin Nilsson Kanslichef
Justerare	Karin Wanngård, Annika Friberg
Datum för justering	2024-06-05
Paragraf	§§1-5, §§7-12
Sekreterare	Kerstin Tillkivst

§ 1

Justering

Annika Friberg (M) utses att tillsammans med ordföranden Karin Wanngård (S) justera dagens protokoll. Justering sker den 5 juni 2024.

§ 2

Föregående protokoll

Protokollet från ekonomi- och trygghetsutskottets sammanträde
den 24 april 2024 är justerat.

**§ 3
Ekonomisk månadsrapport 2024**

KS 2024/21

Beslut

Ekonomisk månadsrapport för april månad 2024 godkänns.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) och borgarrådet Jönsson (L) gör följande särskilda uttalande.

Den ekonomiska månadsrapporten är en sammanfattning av nämndernas samtliga kostnader och intäkter samt investeringsutfall för perioden januari till april 2024. Den ekonomiska utvecklingen mäts för utfall av kostnader och intäkter och jämförs med motsvarande period föregående år.

Förra året ökade kostnaderna långt mer än intäkterna jämfört med år 2022. Vi kan konstatera att 2024 inletts på samma sätt. Nettokostnaderna för perioden januari till april år 2024 har ökat med 4,8 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Verksamhetens kostnader har ökat med 6,3 procent under perioden och finansieringen har ökat med 7,3 procent.

Under förra mandatperioden arbetade vi långsiktigt och systematiskt med att ändra den tidigare ekonomiska politiken. Det var ett krävande och omfattande arbete som av förklarliga skäl tog sin tid att genomföra. När nu kostnaderna ökar och intäkterna minskar under det rödgröna styret vill vi understryka vikten av ha en långsiktig kostnadskontroll i staden. Detta kommer kräva prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet.

Ersättaryttrande

Jonas Naddebo (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/21-5 (Godkänd - R 1) KS 2024/21 Tjänsteutlåtande
- Ekonomisk månadsrapport april

§ 4**Finansiell månadsrapport för koncernen 2024**

KS 2024/78

Beslut

Finansiell månadsrapport för april 2024 godkänns.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) och borgarrådet Jönsson (L) gör följande särskilda uttalande.

Under förra mandatperioden arbetade vi långsiktigt och systematiskt med att ändra den tidigare ekonomiska politiken och bromsa den omfattande skuldutvecklingstakt som det socialdemokratiskt ledda styret hade satt igång. Det var ett krävande och omfattande arbete som tog tid att genomföra.

Det var därför mycket glädjande att årsredovisningen för 2022 bekräftade ett positivt utfall av den grönbå majoritetens idoga arbete med att hålla ned stadens skuldsättning. Kommunkoncernens externa bruttoskuld minskade med 2,5 procent under 2022. Det var första gången sedan 2010 som skulden minskade på årsbasis. Koncernledningen konstaterade också att inriktningsmålet i budgeten för 2022: ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden”, uppfylldes helt.

Tyvär ser vi hur den rödgröna majoriteten återgår till en överbudspolitik med ökade kommunala nettoinvesteringsvolymer för koncernen, vilket innebär att vårt arbete under den förra mandatperioden omintetgörs. Det spelar naturligtvis roll hur kommunala investeringar finansieras, alltför omfattande sådana får effekter på stadens ekonomi då utfallet för finansiella mål påverkas.

Kommunkoncernen externa upplåning ökade under 2023 med knappt 6,5 mdkr jämfört med föregående år. Per den 30 april 2024 uppgår den externa upplåningen till nominellt belopp motsvarande 83 669 mnkr, vilket är en ökning om 7 970 mnkr sedan mars månad, och en total ökning om 10 388 mnkr sedan årsskiftet.

På grund av den höga upplångstaken har Socialdemokraterna tvingats höja ramen för extern upplåning med 10 mdkr till 90 000 mnkr från den 1 januari 2024. Högre räntenivåer, i kombination med en ökande skuld innebär följaktligen att

stigande räntekostnader snabbt blir en betydande kostnadspost i stadens budget samt belastar stadens bolag.

Mot bakgrund av detta vill vi understryka vikten av att bromsa stadens skuldutveckling och bedriva en långsiktigt hållbara ekonomisk politik. Detta kommer kräva prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet.

Ersättaryttrande

Jonas Naddebo (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/78-7 (Godkänd - R 1) KS 2024/78 Tjänsteutlåtande - Finansiell månadsrapport för kommunkoncernen per 30 april 2024
- KS 2024/78-7.1 Bilaga 1 - Marknadskommentarer per 2024-04-30

§ 5 Placeringspolicy för Stockholms stad samförvaltade donationsstiftelser 2024 (årsnummer)

KS 2024/394

Beslut

Placeringspolicy för Stockholms stad samförvaltade donationsstiftelser godkänns enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och träder i kraft den 1 juni 2024.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) gör följande särskilda uttalande.

Stockholms stad ska vara en ansvarsfull och långsiktig förvaltare vars principer och riktlinjer för de samförvaltade donationsstiftelserna behöver uppfattas som legitima. Det är således bra att placeringspolicy för Stockholms stad samförvaltade donationsstiftelser fastställs på årsbasis. Moderaterna menar dock att principerna och riktlinjerna för företagen där Stockholms stad ska eller inte ska placera behöver ses över i sin helhet även utifrån nu rådande omständigheter.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/394-1 (Godkänd - R 1) KS 2024/394
Tjänsteutlåtande - Placeringspolicy för Stockholms stad samförvaltade donationsstiftelser
- KS 2024/394-1.1 Bilaga 1 - Placeringspolicy för Stockholms stad samförvaltade donationstiftelser (2024)

§ 7

Anmälan om samråd inför inriktningsbeslut. Kollektivtrafikåtgärder på Skrubba Malmväg

KS 2024/370

Beslut

Anmälan om samråd inför inriktningsbeslut godkänns.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/370-1 (Godkänd - R 1) KS 2024/370
Tjänsteutlåtande - SEKRETESS i bilaga - Anmälan om samråd inför inriktningsbeslut. Kollektivtrafikåtgärder på Skrubba Malmväg
- KS 2024/370-1.1 Bilaga 1 - Nämndärende inkl protokollsutdrag. Inriktningsbeslut. Trafiknämnden 2024-03-14

§ 8**Ny sim- och idrottshall på Årstafältet, Östberga 1 :6 samt del av Årsta 1 :1. Reviderat utredningsbeslut**

KS 2024/417

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att utreda förutsättningarna för projekt Ny sim- och idrottshall på Årstafältet, Östberga 1:6 samt del av Årsta 1:1, som underlag till ett kommande inriktningsbeslut med en beräknad utredningsutgift upp till 38 miljoner kronor.
2. Utgifterna för år 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Reservationer

Annika Friberg (M) och borgarrådet Jönsson (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ersättaryttrande

Jonas Naddebo (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2024 behandlas.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag till beslut.

Annika Friberg (M) och borgarrådet Jönsson (L) föreslår att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut enligt följande.

Att fastighetsnämnden medges rätt att utreda förutsättningarna för projekt Ny sim- och idrottshall på Årstafältet, Östberga 1:6 samt del av Årsta 1:1, som underlag till ett kommande inriktningsbeslut med en beräknad utredningsutgift upp till 45 miljoner kronor.

Att utgifterna för år 2024 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2025.

Att projektdirektivet kompletteras med att tre olika omfattningar för projektet ska utredas inför kommande inriktningsbeslut.

Att därutöver anföra

Sim- och idrottshallen ingår i etapp 6 av detaljplaneringen för Årstafältet. En volymskiss är framtagen i tidigt skede och ett samarbetsavtal ska tecknas mellan exploateringskontoret och fastighetskontoret. Under kommande utredningsarbete ska underlag tas fram till detaljplanearbetet samt en programhandling för idrottsanläggningen. Det är extra viktigt att titta närmare på innovativa tekniska lösningar för att lyckas hålla de långsiktiga kostnaderna nere. Vi konstaterar att fastighetskontoret bedömer att den totala utgiften för projektet väsentligt kommer att överstiga 300 mnkr och att projektets ekonomiska konsekvenser för fastighetsnämnden och idrottsnämnden blir stora.

Staden har begränsade ekonomiska resurser och som politiker behöver vi alltid göra hårda prioriteringar, inte minst när det gäller investeringar. Sedan valet 2022 har vi dock sett hur ett flertal omfattande investeringsprojekt har fördröjats, antingen från inriktningsbeslut till genomförandebeslut eller genom ett reviderat beslut. Vi har kontinuerligt krävt att berörda nämnder och bolagsstyrelser ska ges möjlighet till ökad politisk styrning, inte minst med bäring på de ekonomiska aspekterna.

För att kunna göra det på ett adekvat sätt behövs ett relevant och sakkunnigt underlag att basera besluten på. I syfte att stärka den politiska styrningen ser vi det därför som nödvändigt att idrottsförvaltningen och fastighetskontoret, inför kommande inriktningsbeslut, föreslår sina respektive nämnder ett antal olika omfattningar på projektet, med tillhörande investeringsvolym.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- 1615064 (Godkänd - R 2) KS 2024/417 Tjänsteutlåtande

- KS 2024/417-1 Framställan från Fastighetsnämnden
(ordförandebeslut)

§ 9**Reviderat genomförandebeslut avseende Skolfastigheter
i Stockholm ABs om- och nybyggnad av Bäckahagens
skola, kv Krysstaket 7, Bandhagen**

KS 2024/560

Beslut

Utbildningsnämndens ansökan om reviderat genomförandebeslut för ny- och ombyggnad av Bäckahagens skola med en hyresgenererande investeringsutgift om 399,7 miljoner kronor och en tillkommande årshyra år ett om 29,4 miljoner kronor, godkänns med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) och borgarrådet Jönsson (L) gör följande särskilda uttalande.

Vi konstaterar att projektet har fördyrats med 185,7 miljoner kronor sedan det föregående genomförandebeslutet. Förklaringen till fördyringen uppges delvis vara det osäkra marknadsläget och en tilläggsbeställning. Då projektet redan är inne i genomförande och att de olika etapperna är beroende av varandra avseende tekniska system är det inte rimligt att avbryta produktionen eller förskjuta färdigställandet i tid. Det är dock av yttersta vikt att projektet inte fördyras ytterligare och det är viktigt att noga bevaka och hantera de kostnader och risker som kvarstår i den sista etappen. Staden har fortsatt höga investeringsnivåer trots ett osäkert omvärldsläge med en högre inflation och ränteläge än tidigare år vilket kräver strikt kostnadskontroll i stadens projektportfölj. Omfattande fördyringar leder i sin tur till högre hyreskostnader som belastar verksamheterna i längden vilket inte är önskvärt.

Ersättaryttrande

Jonas Naddebo (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/560-1 (Godkänd - R 2) KS 2024/560
Tjänsteutlåtande - Reviderat genomförandebeslut avseende Skolfastigheter i Stockholm ABs om- och nybyggnad av Bäckahagens skola

§ 10**Utveckling av Södertäljevägen – från trafikled till urban miljö. Reviderat utredningsbeslut**

KS 2024/419

Beslut

Anmälan om reviderat utredningsbeslut för projekt Södertäljevägen godkänns.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) gör följande särskilda uttalande.

Moderaterna anser att planeringen av Södertäljevägen ska fortsätta enligt plan. Inte minst mot bakgrund av rådande byggstopp på grund av konjunktur- och omvärldsläge är det viktigt att staden fortsätter att planer på de platser där det är möjligt att inom rimligt tid få fram byggbar mark. Staden behöver alltså ta tillfället i akt nu när hanteringen av andra projekt stannat upp. Att ha färdigplanerad mark kommer att göra processen snabbare framgent när konjunkturen vänt och byggaktörerna står redo att sätta igång. Därför menar vi att det är oansvarigt av den rödgröna majoriteten att ge exploateringskontoret i uppdrag att efter programsamråd avvakta vidare arbete med projektet och återkomma till nämnden när de ekonomiska förutsättningarna förändrats.

Ersätтарыttrande

Jonas Naddebo (C) gör följande ersätтарыttrande.

Centerpartiet anser att projektet med omställningen av Södertäljevägen till en stadslik gata med en mer kvarterslik bebyggelse är särskilt viktig och bör fortsätta. Centerpartiet har uppfattningen att stadens planarbeten inte bör vara konjunktur känsliga utan kontinuerligt måste fortsätta i oförminskad styrka. Det är anmärkningsvärt att detta pågående stadsutvecklingsprojekt pausas med hänvisning till rådande ekonomiska läge.

Södertäljevägen bör i alla avseenden betraktas som ett synnerligen brådskande arbete. Liljeholmskajen, Årstadal och Liljeholmens centrum har utvecklats från industriförort till urbana stadsdelar och snart har även Marievik och Lövholmen genomgått denna omvandling. Men rakt genom dessa områden skär Södertäljevägen, med tio körfält som mest i bredd, som ett öppet sår. En omdaning av Södertäljevägen är den sista, oumbärliga pusselbiten för att åstadkomma en förlängning av innerstaden och skapa en god

boendemiljö i närområdet. Markvärdet för stadens närliggande nybyggnationsprojekt bör rimligen se en avsevärd ökning om Södertäljevägen höjs till den standard som numera råder för området, sett till lokaliseringen i direkt anslutning till innerstaden, vattnet och kollektivtrafiknoder. Centerpartiet vill se höga ambitioner för Södertäljevägen som en framtida, levande stadsgata.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/419-2 (Godkänd - R 1) KS 2024/419
Tjänsteutlåtande - Utveckling av Södertäljevägen - från trafikled till urban miljö. Reviderat utredningsbeslut
- KS 2024/419-1 Framställan från Exploateringsnämnden

§ 11 Planeringsförutsättningar för budget 2025-2027

KS 2024/345

Beslut

Planeringsförutsättningar för budget 2025-2027, med redovisning av konjunkturen i Stockholm, läggs till handlingarna.

Särskilda uttalanden

Annika Friberg (M) gör följande särskilda uttalande.

Under förra mandatperioden arbetade vi långsiktigt och systematiskt med att ändra den tidigare ekonomiska politiken. Det var ett krävande och omfattande arbete som av förklarliga skäl tog sin tid att genomföra. När nu kostnaderna ökar och intäkterna minskar under det rödgröna styret vill vi understryka vikten av ha en långsiktig kostnadskontroll i staden. Detta kommer kräva prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtgärderna.

Det var därför mycket glädjande att årsredovisningen för 2022 bekräftade ett positivt utfall av den grönblå majoritetens idoga arbete med att hålla ned stadens skuldsättning. Kommunkoncernens externa bruttoskuld minskade med 2,5 procent under 2022. Det var första gången sedan 2010 som skulden minskade på årsbasis. Koncernledningen konstaterade också att inriktningsmålet i budgeten för 2022: ”En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden”, uppfylldes helt.

Tyvär ser vi hur den rödgröna majoriteten återgår till en överbudspolitik med ökade kommunala nettoinvesteringar för koncernen, vilket innebär att vårt arbete under den förra mandatperioden omintetgörs. Det spelar naturligtvis roll hur kommunala investeringar finansieras, alltför omfattande sådana får effekter på stadens ekonomi då utfallet för finansiella mål påverkas.

Detta bekräftas av den mycket dystra läsning som planeringsförutsättningarna för budget 2025-2027 utgör. Den som enbart läser tjänsteutlåtandet får till sig en något felaktig bild av läget, bilagan målar upp en långt mycket värre bild av vad som kommer att hända de närmsta åren om den pågående politiska inriktningen inte vänds.

Allra störst oro ser vi kring den skenande skuldökningen, som redan år 2026 kommer att passera 100 miljarder kronor och innebära en årlig räntekostnad för staden på 4 miljarder. Detta har vi varnat för under lång tid, dock utan gehör från Socialdemokraterna och den rödgröna majoriteten. I bilagan kan vi läsa följande:

”Den kommunala koncernens skuld är förhållandevis stor och stiger snabbt eftersom investeringar, även om de långsiktigt är lönsamma, lånefinansieras till en betydande del. En ökad skuldsättning innebär ökade räntekostnader, att finansiella nyckeltal påverkas negativt och kreditbetyget riskerar att försämrans, vilket i sin tur leder till att lånekostnaderna ökar ytterligare. Stockholms stad närmar sig nu snabbt detta läge.”

Högre räntenivåer i kombination med en ökande skuld innebär följaktligen att stigande räntekostnader snabbt blir en betydande kostnadspost i stadens budget, vilket belastar stadens bolag och innebär mindre resurser till välfärden.

I bilagan kan vi även läsa att den kommunala koncernens egengenererade medel inklusive försäljningar ser ut att falla från 14 mdkr ned mot 9-10 mdkr kronor om året kommande år, främst beroende på en minskning i förväntade försäljningar av mark och icke-strategiska tillgångar. Detta är tyvärr ett resultat av den ekonomiska politik som Socialdemokraterna driver, som helt uppenbart urholkar stadens ekonomi på sikt och därmed även urholkar den kommunala välfärden.

Staden har begränsade ekonomiska resurser och som politiker behöver vi alltid göra hårda prioriteringar, inte minst när det gäller investeringar. Mot bakgrund av detta vill vi understryka vikten av att bromsa stadens skuldutveckling och bedriva en långsiktigt hållbara ekonomisk politik. Detta kommer kräva prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet.

Ersättaryttrande

Jonas Naddebo (C) hänvisar till Moderaternas särskilda uttalande.

Ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2024 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är stadsledningskontorets förslag. Ordföranden finner att ekonomi- och trygghetsutskottet beslutar enligt stadsledningskontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- KS 2024/345-1 (Godkänd - R 1) KS 2024/345
Tjänsteutlåtande - Planeringsförutsättningar för budget 2025-2027
- KS 2024/345-1.1 Bilaga 0 - Planeringsförutsättningar 2025-2027

§ 12

Övriga frågor

Susanne Tiderman gav en muntlig lägesuppdatering avseende nämndernas större projekt med genomförandebeslut i kommunfullmäktige.

Frågor och diskussion följer.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn

Kerstin Lena Irene, Tillkvist
Annika Christina, Friberg
Karin, Wanngård

Datum

2024-06-05
2024-06-05
2024-06-05